

Integrált Szociális Intézmény

CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

3261 Abasár, Múzeum u. 15/a. Tel/fax: 37-560-046

Beszámoló a gyermekjóléti szolgálat 2015. évi Karácsond községben végzett munkájáról

*„Nézz hosszasan egy gyermekarcra, és látni fogod:
ha van sors, hát nagyon hamar elkezdődik.”*

/Ancsel Éva/

Törvényi szabályozás:

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 40. § (1) értelmében a gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása a települési önkormányzatok feladata. Karácsond községben a jogszabályban előírt szolgáltatást 2015. évben az Integrált Szociális Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látta el.

A gyermekvédelmi törvény a gyermek jogaként fogalmazza meg, hogy segítséget kapjon a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, illetve védelemben részesüljön a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen, továbbá a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, elhanyagolással és az információs ártalommal szemben. A gyermeknek joga van, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő neveléséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

A gyermekjóléti szolgálatok feladatát, a Gyvt. határozza meg az alábbiak szerint:

A szolgáltatás célja, feladata:

A hatályos jogszabályoknak megfelelően a gyermekjóléti szolgálat önálló szakmai egységként történő működése biztosított.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek egészséges fejlődéséhez, jólétéhez, a családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból történő kiemelésének megelőzéséhez. Ezt a szolgálat családgondozói személyes segítő kapcsolat keretében, a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával valósítják meg.

A Gyermekjóléti Szolgálat elsősorban a gyermekek védelmét, egészséges testi, lelki fejlődésének elősegítését tartja legfontosabb feladatának, de nem hagyja figyelmen kívül az olyan társadalmi problémákat (pl: iskolázatlanság, munkanélküliség, alkoholizmus, más egyéb devianciák), amelyek a családon keresztül hatnak a gyermekekre.

A szolgálat, a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében biztosítja:

- a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásról való tájékoztatást, a támogatáshoz való hozzájutás segítését,
- tanácsadást (mentálhigiénés, nevelési) ill. a tanácsadások igénybevételének lehetőségéről tájékoztatást, valamint segítségnyújtást a tanácsadás felkeresésében,
- szociális válsághelyzetben élő várandós anya segítését, támogatását,
- hivatalos ügyek intézésének segítése, szükség esetén támogatások megállapításának, ellátások igénybevételének kezdeményezése,
- a gyermek számára olyan szabadidős programok szervezése, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák.
- A gyermekjóléti szolgálat közreműködik a településen a gyermek átmeneti gondozását saját háztartásukban helyettes szülőként vállaló személyek, családok felkutatásában, továbbá tájékoztatást ad számukra az átmeneti gondozás keretében ellátandó feladatokról, illetve a helyettes szülői jogviszonyról. A gyermekjóléti szolgálat családi

konfliktusok megoldásának elősegítése különösen a válás, a gyermekelhelyezés, a kapcsolattartás esetében,

- egészségügyi és szociális ellátás, hatósági beavatkozások kezdeményezése,
- elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási és nevelési tervét, és a szülővel és a gyermekkel fenntartott segítő kapcsolat során elősegíti a szükséges változások elérését,
- javaslattétel a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására.

A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében, a szolgálat feladata:

- a családgondozás biztosítása (otthont nyújtó ellátással, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálattal együttműködve) a család nevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához és a szülő-gyermek kapcsolat helyreállításához
- javaslattétel a gyámhivatal felé a kapcsolattartás formájának, módjának megváltoztatására, ha a szülő körülményeiben, életvitelében változás állt be
- a nevelésbevitel felülvizsgálatakor javaslatot készít a gyermek további sorsát illetően
- a családjába visszahelyezett gyermek utógondozását a gyámhivatal határozata alapján ellátja

Az ISZI Karácsondi Gyermekjóléti Szolgálatának gondozási tevékenysége 2015 évben:

A szolgálat környezeti és tárgyi feltételei:

A gyermekjóléti szolgálat irodája az Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár épületében található. A kliensek a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját ügyfélfogadási időben, heti négy alkalommal, a csütörtöki nap kivételével munkanapokon kereshették fel a délelőtti és szerdai napon a délutáni órákban. A helyiségben a tárgyi eszközök közül telefon, számítógép, nyomtató és internet megtalálható. Az elmúlt évben a családgondozó folyamatosan tájékoztatta az ügyfeleket az intézményünk működési rendjéről, általános és speciális szolgáltatásainkról, elérhetőségeinkről.

Ellátottak köre:

A működési területen élő 0-18 éves korú gyermekek, fiatalok és azok családjai.

Az elmúlt év során tanácsadás keretén belüli ellátás 61 gyermeket érintett, 44 gyermeket alapellátás keretében gondoztunk, védelembe vett gyermekek száma 11, vérszerinti családgondozás 2 gyermeket érintett, ideiglenes hatályú elhelyezések száma 3. Utógondozás a 2015. évben nem történt a településen.

A gyermekjóléti szolgálattal kapcsolatba került gyermekek száma a vizsgált időszakban összesen 157 volt, mely összesen 107 családot érintett.

Szolgálatunknál 2015-ös évben leggyakrabban, a következő problémák fordultak elő:/halmozott adat/

	<i>A kezelt problémák típusa és száma</i>	<i>Ellátott gyermekek száma</i>
1. gyermeknevelési:	239	17
2. szülők vagy a család életvitele:	197	15
3. magatartászavar, teljesítményzavar:	107	8
4. anyagi (lakhatással, megélhetéssel összefüggő):	102	4
5. gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség:	97	3
6. családi konfliktus:	54	6
7. szülői elhanyagolás:	40	5
8. szenvedélybetegség:	9	1
9. családon belüli bántalmazás	9	1
10. fogyatékoság, retardáció:	3	1

Összesen 857 problémátípus kezelése történt, összesen 61 gyermeket érintve.

Halmazott adat: Az ellátásban lévő gyermek már a tárgyévét megelőzendő időszakban is ellátásban volt. 1 találkozás alkalmával több szolgáltatást biztosított a családgondozó a kliens, vagy család részére.

A gyermekjóléti szolgálat 2015. évi egyéb szakmai tevékenységének bemutatása

	<i>Szakmai tevékenységek száma (halmozott)</i>	<i>Ellátott gyermekek száma</i>
- Információnyújtás:	91	65
- Segítőbeszélgetés:	167	66
- Tanácsadás:	48	93
- Hivatalos ügyekben való közreműködés:	107	36
- Családlátogatás:	197	80
- Közvetítés más szolgáltatásba	2	2
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	5	4
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek (nevelésbe vétel)	3	2
- Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek (védelembe vétel)	3	4
- Elhelyezési értekezleten, ill. tárgyaláson való részvétel	1	0
- Konfliktuskezelés	0	0
- Szakmaközi megbeszélés	0	0
- Szoc. válsághelyzetben lévő várandós anya gond.	0	0
- Adományozás	75	84
Összesen:	695	410

Családgondozással kapcsolatos tapasztalatok

A családgondozás történhet:

- önkéntes megkeresésre,
- jelzőrendszer által küldött jelzésre,
- együttműködésre kötelezés során: védelembe vétel esetén, szakellátásban lévő gyermek családjával.

Alapellátásra különböző okok miatt került sor:

- gyermek elhanyagolása,
- tanköteles kiskorú igazolatlan hiányzása,
- magatartási problémák,
- csavargás, rossz baráti társaság,
- szülők életviteléből adódó problémák,
- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- családon belüli konfliktusok.

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő családgondozás jelenti. A családgondozás a segítő kapcsolatra épül. A család gondozásának filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

Védelembe vétel:

A védelembe vétel javaslatára, magára a védelembe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem lehet: a gyermek körül a problémák tovább súlyosbodtak, veszélyeztetettsége fennáll, a szülő és/ vagy a gyermek nem együttműködő. A védelembe vétel egyes eseteiben több éven át fenntartott intézkedés, amelynek oka az előzőekben említett együttműködés hiányosságán alapszik, hiszen a fennálló problémát közösen kellene megoldani, a szülő és a gyermek aktív közreműködésével.

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat. Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb időt szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés és követelmények nélküli elnéző szülői magatartás. A munkanélküliség, az állandósult eltartottság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermeknevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

A személyes kapcsolattartás során fenti problémák formálására, megoldására hívjuk fel a figyelmet, és beszéljük meg az áthidaláshoz vezető lehetőségeket. A félévenkénti felülvizsgálat során, ha az esetek többségben nem tapasztaltunk tartós javulást a probléma megszüntetésére vonatkozóan, további félévre meghosszabbodik az alapellátás. A gyermekvédelmi prevenció elképzelések megvalósításához azonban minden esetben szükség van a szülő együttműködésére is, melynek hiánya sok esetben az erőfeszítések ellenére is eredménytelenséghez vezet. Sajnos éppen azok a szülők nem együttműködők, akiknek a gyermekeikkel gondok vannak (pl. távolmaradás szülői értekezletről).

A kliensek többsége – a megfelelő törvényismeret és információ hiányában – a jogait hangsúlyozza a kötelesség – és felelősségtudat felvállalása nélkül.

A gyermekjóléti szolgálat egyre összetettebb gyermekvédelmi feladatai mellett a prevenció tevékenységek megszervezésére kevesebb lehetőség marad.

Észlelő és jelzőrendszer 2015 évi működése/működtetése

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan észlelő – és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Ennek keretében figyelemmel kísérik a településen élő gyermekek

- életkörülményeit és szociális helyzetét
- a gyermekjóléti és egyéb szociális ellátások iránti szükségletét
- gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét.

A Gyvt. 17. §-ban foglaltak szerint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el – a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében – a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, így különösen a családsegítő szolgálat, a családsegítő központ,
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő.

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, illetve hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

Az észlelő – és jelző rendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni és egymást kölcsönösen tájékoztatni.

A gyermekjóléti szolgálat mindezt felhívja az észlelő - és jelző rendszer tagjait jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére.

A gyermekjóléti szolgálat a hozzá érkező jelzéseket fogadja, és a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának megszüntetése, illetve magának a veszélyeztetettségnek megszüntetése érdekében, és a tett intézkedésről visszajelzést küld a jelentést tevőnek.

A közös munka, a jelzőrendszer hatékony működése azt a célt szolgálja, hogy a Gyvt.-ben lefektetett alapelv, a gyermek családon belül történő nevelésének elvárása, egyre nagyobb számban megvalósuljon. A törvény megjelenése óta eltelt időben két megoldási formát alkalmaznak a terület munkatársai: a szakmaközi esetmegbeszélést és az esetkonferenciát.

A megoldási módot befolyásolja a település nagysága, a találkozások oka és célja.

2015 évben a jelzőrendszer által küldött jelzések a következőképpen alakultak:

- Egészségügyi szolgáltató	6
- ebből Védőnői Szolgálat:	4
- Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	2
- Köznevelési intézmény:	20
- Állampolgár:	4

Szabálysértést, bűncselekményt elkövető 18 év alatti gyermek 2015.-ben nem volt a településünkön. A településen, családon belüli bántalmazásról (szexuális) egy esetben érkezett jelzés a szolgálatunkhoz, szülői(fizikai) elhanyagolás pedig 5 gyermeket érintett 2015-ben.

A jelzőrendszer tagjaihoz eljuttatott adatlapot többnyire minden érintett fél kitöltötte, és visszajuttatta szolgálatunkhoz. A tapasztalatok azt igazolják, hogy napjainkban a családok

legjellemzőbb gondjai: anyagi, gyermeknevelési, a gyermekek magatartás és teljesítményzavara; a szülők közötti konfliktusok. Hatósági intézkedés leggyakrabban elhanyagolás, a gyermek magatartása és a szülők együttműködésének hiánya miatt szükséges. A megválaszolt kérdésekből megállapítható, hogy Karácsond településen a gyermekvédelmi jelzőrendszer jól működik, probléma esetén szinte azonnali intézkedés történik.

A gyermekjóléti szolgálat kapcsolattartása:

1 alkalommal tartunk a településen Települési Tanácsozást melynek célja, hogy a helyi jelzőrendszer összefogása, munkájuk javítsa, értékelése. A megbeszélést kötelező megtartani, melyet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet ír elő. A tanácskozáson készült jegyzőkönyvet a megyei Gyámhivatal felé megküldtük.

Szükség szerint szerveztünk Szakmaközi megbeszélést, melynek célja a településen megjelenő, aktuális problémák átbeszélése, megoldási javaslatok kidolgozása a jelzőrendszer tagjaival.

Egy-egy súlyosabb probléma esetén esetkonferenciát tartunk, ahol egy konkrét családdal kapcsolatban ülésezik a gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer azon tagjaival, akik az ügy megoldása érdekében eszközzel rendelkeznek.

Civil szervezetekkel való kapcsolattartás

Családgondozónk közvetítésével 2015 tavaszán a **Magyar Máltai Szeretetszolgálat** segítségével pelenkát, a **Magyar Vöröskereszt** támogatásával pedig burgonyát osztottunk a rászoruló családok számára. Az év végi ünnepek közeledtével pedig az **Ajándékdoboz Alapítvány** fenyőfa és tartós élelmiszerekből álló csomag közvetítésében kérte a közreműködésünket, valamint **Üdvhadsereg Gyöngyösi Hadosztálya** karácsonyra tartós élelmiszer adománnyal segítette a településen élő rászorultakat.

Jövőre vonatkozó feladatok meghatározása

2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat marad.

Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is az Szt., a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a Gyvt. tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendelete 2015. 11. 30.-án jelent meg, ebben került szabályozásra a részletes szolgáltatástartalom, valamint a feladatellátás tárgyi és személyi feltételei.

Az Szt. 2015. január 1-jétől már előírta, hogy családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében hozható létre. A törvényhez fűzött kommentár szerint a következő lépés, azaz a jelen módosítás a gyermekjóléti szolgáltatás megerősítését szolgálja. A család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ – a szaktarca elgondolása szerint – a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával jön létre.

Az integráltan létrejövő szolgáltatás település szinten elérhető kötelező szolgáltatás lesz, az ellátandó terület nagysága (járás/település) szerint differenciált szolgáltatási tartalommal. Az új feladatmegosztás a következők szerint alakul:

- A települési önkormányzatok feladatkörében marad a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása, közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen.

- A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz kerül. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

A 2016. január 1. napjától hatályos Szt. 64. § (6) bekezdése értelmében *családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A család és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés (4) bekezdés szerinti feladatait, valamint a Gyvt. 39. és 40. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.*

Az Szt. 64. §. (4) bekezdés értelmében *a családsegítés keretében biztosítani kell*

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzübeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő programok szervezését, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztést,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtérhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossgal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a kríziskezelést, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat,
- g) a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter által kijelölt településen és fővárosi kerületben működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a menedékjogról szóló törvényben meghatározott integrációs szerződésbe foglalt társadalmi beilleszkedés elősegítését,
- h) a járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatónak a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó, a szolgáltatást nyújtó szolgáltatóra – a jogosultsági feltételek fennállása esetén – kötelező szociális diagnózis készítését azzal, hogy a feladat ellátásába bevonhatja a nem járásszékhely településen működő családsegítést ellátó szolgáltatót.

Gyvt. 39. §: (1) A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

(2) A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése érdekében

- a) a gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- b) a családtervezési, a pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése,
- c) a válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátása, valamint szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájárulásának szervezése,
- d) a szabadidős programok szervezése,

e) a hivatalos ügyek intézésének segítése.

(3) A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében

a) a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben,

b) a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,

c) az a) pontban, valamint a 17. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel és intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,

d) tájékoztatás az egészségügyi intézményeknél működő inkubátorokból, illetve abba a gyermek örökbefogadáshoz való hozzájárulás szándékával történő elhelyezésének lehetőségéről.

(3a) A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében iskolai szociális munkát biztosíthat.

(4) A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében

a) a gyermekkel és családjával végzett szociális munkával (a továbbiakban: családsegítés) elősegíteni a gyermek problémáinak rendezését, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását,

b) a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és a kapcsolattartás esetében,

c) kezdeményezni

ca) egyéb gyermekjóléti alapellátások igénybevételét,

cb) szociális alapszolgáltatások igénybevételét,

cc) egészségügyi ellátások igénybevételét,

cd) pedagógiai szakszolgálatok igénybevételét.

Család- és gyermekjóléti szolgálat

40. § (1) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermekjóléti szolgálat) – keretében működtethető. A gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39. § és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

(1a) A települési önkormányzat a gyermekjóléti szolgálatot

a) önálló intézményként,

b) a 96. § (4) és (5) bekezdése szerinti egészségügyi vagy nevelési-oktatási intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként, vagy

c) jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával működteti.

(2) A gyermekjóléti szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,

b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,

c)

d) szervezi a – legalább három helyettes szülőt foglalkoztató – helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,

e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,

f) felkérésre környezettanulmányt készít,

g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,

h)

i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,

j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,

k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálatnak a 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl

a) a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít

aa) utcai és – ha a helyi viszonyok azt indokolják – lakótelepi szociális munkát,

ab) kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást,
 ac) – ha a helyi viszonyok azt indokolják – kórházi szociális munkát,
 ad) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
 ae) jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
 af) családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát;
 b) a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében
 ba) kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
 bb) javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
 bc) együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
 bd) a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
 be) utógondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
 bf) védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, családgondozást végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít;
 c) szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Fentiek alapján megítélésem szerint az ISZI Karácsondi Gyermekjóléti Szolgálatának 2015-ben kifejtett szakmai tevékenysége eredményesnek mondható, a további hatékony együttműködéshez a feltételek adottak.

2015. évi munkánk támogatását, a település vezetőivel történő eredményes együttműködést ezúton is köszönjük.

Karácsond: 2015. december 31.

Tisztelettel:

Vámosné Szepes Katalin
 Intézményvezető

Beszámoló összeállításában részt vett: Klencznerné Kis Mária családgondozó

KARÁCSOND KÖZSÉG POLGÁRMESTERÉTŐL

3 2 8 1 KARÁCSOND, SZENT ISTVÁN ÚT 42.

Telefon: 37/322-001 Fax: 37/522-002 E-mail: polgarmester@karacsond.hu

Előterjesztés

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladatokat az előző évekhez hasonlóan, 2015. évben is Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása belső ellenőrei által látta el. Az éves munkáról a Bkr., valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv alapján a belső ellenőrzési vezető Éves ellenőrzési jelentést készített.

A beszámoló megtárgyalása lehetőséget ad az Önkormányzat és a hozzá tartozó költségvetési szervek ellenőrzési megállapításainak összegzésére, értékelésére. Így megvalósulhat az átláthatóság biztosítása, a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése a nyilvánosság megteremtésével.

A 2015. évi belső ellenőrzési éves jelentést a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet (továbbiakban: Bkr.) 49. §. (3a) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján terjesztem elő, mely szerint:

„A polgármester a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat felügyelete alá tartozó költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést - a tárgyévet követően, a zárszámadási rendelettervezettel egyidejűleg - a képviselő-testület elé terjeszti jóváhagyásra.”

A Belső ellenőrzés rendjéről szóló kormányrendelet megfogalmazza az Éves ellenőrzési jelentés, illetve az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés tartalmi követelményeit, a melléklet szerint dokumentum ez alapján készült.

Kérem az előterjesztés mellékletét képező Éves összefoglaló ellenőrzési jelentést megtárgyalni, a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Karácsond, 2016. május 24.

Földi Csaba
Polgármester

Éves összefoglaló ellenőrzési jelentés
Karácsond Községi Önkormányzatánál és költségvetési szerveinél
2015. évben végzett ellenőrzésekről

a) A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása

aa) Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése

Az Önkormányzat és az általa fenntartott költségvetési szervek belső ellenőrzését Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása belső ellenőrei által biztosította.

A 2015. évi belső ellenőrzési terv az alábbi három ellenőrzési feladatot és egy tanácsadást tartalmaz:

1. számú ellenőrzés

A ellenőrzött szervezeti egység:	Karácsond Községi Önkormányzat és költségvetési szervei
Az ellenőrzés tárgya:	A költségvetés készítésének ellenőrzése
Az ellenőrzés célja:	Megfelelt-e a költségvetés készítése a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak?
Az ellenőrizendő időszak:	2014. január 1.- 2014. december 31.
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés
Az ellenőrzés módszerei:	Dokumentumok, nyilvántartások ellenőrzése
Az ellenőrzés tervezett ütemezése:	2015. I. negyedév
Szükséges ellenőrzési kapacitás:	1 fő belső ellenőr
Az ellenőrzésre tervezett napok száma:	10 ellenőri nap
Azonosított kockázati tényező:	A szervezet működésében betöltött funkció mértéke

2. számú ellenőrzés

A ellenőrzött szervezeti egység:	Karácsond Községi Önkormányzat
Az ellenőrzés tárgya:	A közbeszerzés gyakorlatának ellenőrzése
Az ellenőrzés célja:	Megfelelt-e a közbeszerzési eljárások gyakorlata a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak?
Az ellenőrizendő időszak:	2014. január 1.- 2014. december 31.
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés
Az ellenőrzés módszerei:	Dokumentumok, nyilvántartások ellenőrzése
Az ellenőrzés tervezett ütemezése:	2015. II. negyedév
Szükséges ellenőrzési kapacitás:	1 fő belső ellenőr
Az ellenőrzésre tervezett napok száma:	15 ellenőri nap

Azonosított kockázati tényező:	A szervezet működésében betöltött funkció mértéke, a folyamat összetettségének mértéke
---------------------------------------	--

3. számú ellenőrzés

A ellenőrzött szervezeti egység:	Karácsond Községi Önkormányzat – Polgármesteri Hivatal
Az ellenőrzés tárgya:	Az adóhatóság eljárásrendjének ellenőrzése
Az ellenőrzés célja:	Megfelelt-e az adóhatóság eljárásrendje a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak?
Az ellenőrizendő időszak:	2014. január 1.- 2014. december 31.
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi és pénzügyi ellenőrzés
Az ellenőrzés módszerei:	Dokumentumok, nyilvántartások ellenőrzése
Az ellenőrzés tervezett ütemezése:	2015. II. negyedév
Szükséges ellenőrzési kapacitás:	1 fő belső ellenőr
Az ellenőrzésre tervezett napok száma:	5 ellenőri nap
Azonosított kockázati tényező:	A szervezet működésében betöltött funkció mértéke

4. Tanácsadási tevékenység

A tanácsadással érintett szervezeti egység:	Karácsond Általános Művelődési Központ
A tanácsadás tárgya:	Az iratkezelés ellenőrzése
A tanácsadásra tervezett napok száma:	3 nap

Karácsond Községi Önkormányzatánál Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás belső ellenőre 2015. évben összesen 33 ellenőri nap belső ellenőrzést végzett.

Soron kívüli ellenőrzésre nem került sor.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

ab) a bizonyosságot, adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása

Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása 2015. évben 2 fő főállású – regisztrált költségvetési belső ellenőr által biztosította a tagönkormányzatok belső ellenőrzését. Az egyik fő – belső ellenőri feladatai mellett - ellátta a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is.

A szakmai fejlesztési igények teljesítése érdekében a belső ellenőrök részt vettek a kötelező továbbképzéseken, teljesítették a könyvviteli szolgáltatást végzők kötelező szakmai továbbképzését. Több alkalommal részt vettek az ellenőrök a Belső Ellenőrök Társasága által rendezett konferenciákon.

ac) tanácsadói tevékenység bemutatása

Az Önkormányzatnál és költségvetési szerveinél tanácsadói tevékenység 2015. évben egy alkalommal történt.

b) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján:

Az elmúlt évben elvégzett belső ellenőrzésről, az ellenőrzési jelentés részletes megállapításairól a következő pontban adunk tájékoztatást a Képviselő-testületnek, mely részletes értékelést mutat a belső kontrollrendszer működéséről.

ba) a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok

Az ellenőrzések összefoglalója:

1. A költségvetés készítésének ellenőrzése

Az Szmsz-ben történő előírás mellett javasolt néhány mondatos utasítás készítése ahol röviden meg kellene fogalmazni a feladatokat, és a keletkezett iratok kezelésére is ki kellene térni.

Javasolt, hogy néhány ponton hivatkozással támasszák alá a számszaki adatokat.

A költségvetési szerv vezetőjével a jegyző az egyeztetést írásban dokumentálta, ez megfelel az Ávr. 27. §-ban foglalt előírásnak.

A költségvetési kiadások és bevételek mérlegét mindenképpen fontos bemutatni, a tisztábban átlátható kép bemutatása érdekében. A mérleget a 4/2013. kormányrendelet 5. számú melléklete tartalmazza, mely tagolása mellékletben csatolásra kerül.

A civil szervezeteknek nyújtható támogatásokkal kapcsolatosan az ellenőrzés az alábbiakra hívja fel a figyelmet:

Támogatás csak annak a szervezetnek nyújtható, amely megfelel az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény előírásainak. A törvény 75. § rendelkezik arról, hogy csak olyan szervezet kapott támogatást, aki letétbe helyezte beszámolóját.

2. A közbeszerzés gyakorlatának ellenőrzése

Az ellenőrzés megállapítja, hogy az Önkormányzat Közbeszerzési Szabályzata a 2012. március 6-i keltezéssel készült, részletes dokumentum.

Az ellenőrzés megállapítja, hogy a Hivatal azon dolgozójának munkaköri leírása, aki jellemzően részt vesz a közbeszerzési eljárások koordinálásában, nem tartalmazza ezeket a feladatokat. Javasolt a munkaköri leírás kiegészítése ezen feladatkörrel.

A jövőben legyenek figyelemmel a közbeszerzési terv elfogadásakor a jogszabályban előírt határidő betartására.

A közbeszerzési eljárások vizsgálata alapján az eljárás előkészítéséről, lefolytatásának menetéről, kapcsolódó eljárásokról tett megállapítások, javaslatok:

- A Szabályzat IV. fejezet 14. és 15. pontja kimondja: „a jóváhagyott felhívást a polgármester szignálja, illetve a jóváhagyott felhívásnak a polgármesteri szignálást megelőzően a közbeszerzési eljárás nem indítható meg.”
Az ellenőrzés megállapítja, hogy nem minden esetben történt meg a felhívás szignálása.
Az ajánlati felhívás elfogadásának írásbelisége, a dokumentumon az aláírások meglétének megkövetelése a 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet (Ámr.) 45. §-a értelmében is fontos feltétel, mert a jogszabály szerint a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény, részvételi, ajánlattételi felhívás kötelezettségvállalásnak tekintendő, így vonatkoznak rá az Ámr. a kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre vonatkozó rendelkezései. Minderre tekintettel javasolt a pénzgazdálkodás rendjéről, gazdálkodási jogkörökről szóló szabályzat felülvizsgálatát is elvégezni, a közbeszerzési eljárás dokumentumainak aláírására jogosultakról rendelkezni.
- A fotovoltaikus rendszerek kialakításának közbeszerzési eljárása során az 57/2014. (VI.18.) önkormányzati döntés szerint a Közbeszerzési szabályzattól eltérő felelősségi rend volt érvényben.
Az ellenőrzés javasolja, hogy ilyen esetben a Szabályzat módosításával kerüljön meghatározásra az új felelősségi rend.
- A szerződéskötések időpontját illetően megállapítható, hogy a Kbt. előírásainak megfelelő időpontban az ajánlatnak megfelelően történtek.
Kifogásolható, hogy a szerződések pénzügyi ellenjegyzései több esetben nem történtek meg. Az államháztartásról szóló CXCV. törvény 37. § (1) bekezdése előírja:
„Kötelezettséget vállalni a Kormány rendeletében foglalt kivételekkel csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet. A pénzügyi ellenjegyzőnek meg kell győződnie arról, hogy a szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.”
- A Közbeszerzési Szabályzat 6. számú melléklete tartalmazza a felelősségi rend összefoglalását. Itt meghatározásra kerül a közbeszerzési ügyintéző feladatköre. Az ellenőrzés tudomása szerint ezen ügyintézői feladatkör jelenleg nem létezik a Hivatalban, azonban megfontolandó erre a feladatra munkaerő biztosítása, ha a továbbiakban is ilyen sok közbeszerzés lebonyolítására kerül sor. Kiválthatná a közbeszerzési tanácsadó egyes feladatait, mely így esetleg még anyagilag is kevesebbe kerülne.

A közbeszerzési tanácsadó által elkészített iratokat is szükséges iktatni, és a iratkezelési szabályzatban meghatározott időig megőrizni.

3. Az adóhatóság eljárásrendjének ellenőrzése

Jogszabályi előírása alapján az adórendeletet honlapon közzé kell tenni.

Megállapító, hogy a különböző adónemekre és késedelmi pótléokra külön alszámlával rendelkezik az Önkormányzat, ez az előírásoknak megfelelő.

Helyi iparüzési adó és kommunális adó esetén a fizetési meghagyásokat külön főszámra javasolt iktatni.

Magánszemélyek kommunális adója esetén az adókötelezettség bejelentésére javasolt formanyomtatvány bevezetése.

Felhívom az ellenőrzés a figyelmet, hogy az Art tartalmazza az adótartozások behajtása, végrehajtása során alkalmazható eszközöket, mellyel javasolt élni a minél hatékonyabb, eredményesebb adóbehajtási tevékenység érdekében.

Jelenleg az Önkormányzat külsős, végrehajtással foglalkozó személlyel, vállalkozással nem áll szerződéses kapcsolatban.

Megállapításra került, hogy a végrehajtási eljárásokról az ügyintéző nyilvántartást nem vezet. Kérem, hogy ezen nyilvántartást a jövőben vezessék, vegyék figyelembe a 13/1991. (V.21.) PM rendelet 3. § 8. bekezdés előírásait.

4. Tanácsadás az ÁMK-ban iratkezelés témában

A tanácsadásról írásbeli jelentés készült, intézkedési terv készítés nincs előírva a tanácsadási tevékenység során.

bb) a belső kontrollrendszer öt elemének értékelése

1./ Kontrollkörnyezet:

A kontrollkörnyezet az irányelveket, az eljárásokat és a különböző szabályzatokat foglalja magába.

A jegyző és az ÁMK igazgató részt vett a 370/2011. (XII. 31.) Kormányrend. 12 § (1) bekezdésében előírt kötelező belső kontrollal kapcsolatos képzésen.

A belső kontroll szabályzat rendelkezésre áll.

2./ Kockázatkezelés:

Az adott szervezet, adott terület kockázatának azonosításáért az adott terület vezetője a felelős, az önkormányzatra és költségvetési szerveire vonatkozó kockázatkezelési szabályzat összeállításáért a jegyző felelős.

Rendelkeznek kockázatkezelési szabályzattal, szabálytalanságok kezelési szabályzattal.

3./ Kontrolltevékenységek:

A kontroll tevékenységek azok a szabályozások és eljárásrendek, amelyek biztosítják, hogy a vezetés által megfogalmazott célokat és elvárásokat a költségvetési szervek érintett területein megértsék. A kontrolltevékenységek a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés keretében fejtik ki hatásukat.(FEUVE).

4. Információ és kommunikáció

Az alkalmazottak a munkájuk végzéséhez szükséges információkhoz maradéktalanul és időben hozzáférhetnek mind a Polgármesteri hivatalban, mind a költségvetési szerveknél. A külső partnerekkel folytatott horizontális és vertikális kommunikáció alapvető szabályai működnek.

5./ A szervezeti célok megvalósításának monitoringja:

A jogszabályi előírás alapján minden költségvetési szervnek ki kell alakítania egy olyan monitoring rendszert (vezetői információs rendszert), amelynek alapján a szervezet valamennyi tevékenységének minden szakasza értékelhető, és megfelelő jelzést ad a szükséges intézkedések meghozatalára.

Gyöngyös, 2016. április 20.

Németh Dóra
Belső ellenőrzési vezető

Határozati javaslat

1. Karácsond Községi Önkormányzat képviselő-testülete megtárgyalta a „Beszámoló a belső ellenőrzési tevékenység 2015. évi teljesítéséről” szóló előterjesztést, és elfogadja az erről készült jelentést.
2. A képviselő-testület felkéri a Jegyzőt, hogy a döntésről a határozat- kivonat megküldésével tájékoztassa Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulása belső ellenőrzési vezetőjét.

Felelős: jegyző

Határidő: értelem szerint

